

A HORTENSI GÜELL EN LO SEGON ANIVERSARI DE SA MORT

Ja fa dos anys qu'ets mort. Dos anys!... com passen volant los días; qu'adelarat corre 'l temps!...

M'apar qu'era ahir que comunicavas á mon ànima la escencia de la puresa de la teva, que despertavas mon cervell nodrintlo ab enlayrats pensaments, ab idealismes sublimes qu'allavors presentia realitats y que avuy la experiencia del temps, mestre de totas las generaci3ns, me'ls ha revelat buydas utopias mes ó menys sublimadas; apar ahir que escalfavas mon cor ab lo foch ardent de la passió del teu, y, m'apar que fá tan poch temps perque fito l'esguard arreu y tot s'ovira igual, res ha cambiat tot segueix lo curs de la rutina, de la mandra; tots los engranatjes de la máquina que mou la societat funcionan igual; apar lo mohiment metodich d'una sènia, que'l Temps, tapat d'ulls, ab lo pas pesat de la vellesa, fa brandar ab tota gravetat. Los gadufols van pujant l'un darrera l'altre; buydan l'aygua y altre cop tornan á baixar poch á poch á curullarse cumplint aixís la tasca que'ls hi está senyalada. Quant ne vesa algùn, al pudrimer, y al seu lloch ni col·locan un altre de nou y la sènia torna á brandar ab la mateixa gravetat, ab la mateixa pausa, ab la mateixa nyonya ensupidora y 'l Temps tot rodant va fent bacanyas...

Ditxós tú, Hortensi, que no fas de gadufol.

Si dich que t'anyoro y 't ploro, segur que ningú'm creurá, perque en aquet temps d'escepticisme ningú creu en res; ni en la vera estimació de dugas ànimas agermanadas per la comunitat de sentiments! Pero encar que ningú'm crega, que ré'm fa, jo vull dir que t'anyoro. T'anyoro y t'anyoraré tota la vida, perquè una afecció que be'n puch dir espiritual fou la llevor que feu germinar la nostra amistat. A la confortadora escalfó d'aquesta amistat nasqueren potents las primeras ilusions de la vida, las ilusions blavas y hermosas com cel de día seré y lluminós y com lo cel infinitas, las ilusions que son la fita que marca la entrada al mon, que ocupan la primera plana del llibre de la vida, plana escrita ab tinta color de rosa, ilusions que's mustigaren tan aviat com las flors, que s' esvahiren com núvol d'istiu, acolorit pel sol naixent, que passa llagrimiejant, ilusions que vaig conservar fins lo día que tú desaparegueres d'entre'ls vius.

Aquell día totas s'esvahiren com si tú me l'has haguessis robat pcrá emportártelas á la tomba; aquell día vaig ovirar la realitat de la vida, freda y nua; aquell día vaig escriurer la segona plana del llibre de ma existencia ab tinta negra y desde

allavors he anat escrivint ab la mateixa tinta las pocas planas que hi ha plenas.

Com pot ser, donchs, que jo t'oblidi si al fulejar lo llibre de la vida veig sempre la plana que junt ab tu hi vaig escriurer que es la mes hermosa, que es la que mes sobressurt?.....

Descansa en pau, bon amich, mentres aquí á la terra hi ha algú que per tu resa la oració del recort, y no't dolgui pas descansar la pau eterna ja que las planas del mon son ecará hermas, no hi ha ni una flor ¡sols s'hi vehuent escardots y las flors de dolsa fragancia entre'ls escardots s'hi moren!

Pere Cavallé.

Agost, 1901.

Crónica Artística

EN HORTENSI GÜELL, PINTOR

En lo moviment litterari i artistic de Catalunya, Reus se pot dir que mai ha anat enrera i que ha sigut ressó del moviment de la Capital. Sont força els litterats i pintors de fama nascuts en nostra ciutat i que merescudament figuren en el llibre dels fills illustres de Reus. En les planes d'aquét llibre s'hi pot ben be afegir un nom: lo del malaguanyat Hortensi Güell litterat i artista de valua qu'al igual qu'els Rusiñols i Riquers, agafava lo mateix la ploma que l pinzell. Prou conegut és l'Hortensi litterat i a qui no mes m'ocuparé dels fruits del seu pinzell, ja que ls de la ploma aviat veurant la llum publica, colleccionats en un volum i ocasió tindrem d'ocuparnos-en. Encar que morí jove, pintà prou per a que s'el jutji i's vegi en ell al artista de talent, al sperit observador, al fidel colorista; deixeble de la grand Academia: la naturalesa, sovint hi anava a appendre essent el seu estudi lo camp, i sa specialitat lo paisatge; partidari ferm y decidit de les scholes modernes, començà sa vida artistica amb els *plens sols* enlluernadors, obra del artista convençut de que l *sol fort s'ha de fer amb el cadmium*, i les ombres amb el *blau*, mes aquestos foren sos primers passos, i no's veu reflectida en sas primeres obres encara sa personalitat, algunes vegades potser fins hi exagera inconscientment la nota portat per l'amor del sectari i podriem dir que en aquestes obres hi ha més de schoia que de sentiment; més aviat s'encaminà en vers el symbolisme i l'impressionisme, manifestacions artistiques del tot noves, i més sentides, i produí coses per éll somniades, coses sortides do dins son ànima embolcallades pel misteri, i que no poden endevinar mes quels que saben sentir profundament, com éll sentia, els que son capaços de percebre una